

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Antonu Krempeljnu

ob odkritju njegovega spomenika pri Mali Nedelji
dne 11. avgusta 1895.

Počivaj mirno, narodnják,
V gomili častni svoji, davni!
Saj zemlja je slovenska tu,
Kjer spavaš ti, Antón naš slavni!

Že daleč je za nami čas,
Ko ti pošteno si se trudil,
Da bi s peresom národ svoj
Iz sna na delo dušno vzbúdil.

V besedi naši pravil si,
Kakó je v časih starih bilo,
Kaj vse na zemlji sveti tej
Domači se je dogodilo;

Kakó napadal njega dni
Nam domovino je sovražnik;
Kakó Slovenec branil jo,
Kakó ji hraber bil je stražnik.

Kakó preivali so kri
Za zemlje vsako ped očetje . . .
Junakom na gomile tém
Pesniško ti si trosil cvetje.

Zdaj duh nesmrtni tvoj z višáv
Ozira pač se često doli;
Na raj Slovenskih zrè goríc,
Po domovini vsej okoli.

Katera zemlja druga pač
V lepóti našo tó prekaša?
In, glej, še bivamo tod mi,
Še je slovenska, še je naša!

A národ le — učíš nas ti —,
Ki domovino ljubi, brani,
Ki dela, trudi se za njó,
Je vreden, da si jo obrani!

A. Aškerc.

Politični položaj.

(V državnem zboru dne 3. julija govoril dr. L. Gregoréc.)

(Dalje.)

Posledica tega je, da narodnostni prepir ne pomenja, nego se nadaljuje tako na škodo gospodujočim, kakor gospodovanim narodom; jedni morajo vedno iskati novih krivic, da vzdržé svoje gospodstvo, drugi pa morajo doprinašati vedno nove žrtve, da rešijo svojo narodnost. Te slabe razmere oškodujejo državne sile, odprta rana so za tiste, ki gospodujejo in za tiste, kateri so gospodovani, vedna nevarnost so za celo državo. Naši unanji sovražniki, katerih imamo vzlic trozvezi, morali bi biti skrajno neumni, ko bi našega notranjega prepira in narodnih bojev ne izkoriščali.

Dualizem je kriv, da je ta nevarnost vedna, on je neutrudni podpihovalec narodnih bojev v celem cesarstvu. Grof Wurmbrand je svoj čas predlagal, naj se določi nemščina kot državni jezik in v jednom svojih govorov trdil, da je nenemškim narodom gojitev njih materinega jezika le osebno dovoliti. Moje domnevanje, da je ta madjarski nazor vzel s seboj tudi v ministerstvo in ga zopet s seboj prinesel v zbornico, je utemeljeno. Rekel sem: madjarski nazor, kajti grof Apponyi se je jednako izrekel in sicer dne 24. novembra 1894, ko je v ogerski zbornici rekel: Mi ne moremo pravice narodnega obstanka nobenemu drugemu narodu priznati, le osebno imajo pravico živeti. Pri takih nazorih je umevno, da narodi, spadajoči med gospodovane, se ponižujejo za helote, za državljane druge vrste. To pa je na korist cele države jako obžalovati, zakaj prav v tem se narodnostni boj pospešuje in povečava, da se spremeni v plemensko sovraštvo.

Dovoljujem si navesti samo jeden vzgled. Neki avstrijski poslanec je prišel na potovanju v rumunsko družbo. Neki Rumun mu je rekel: »Pot k prestolu je nam Rumunom zaprta, zastopstva v državnem zboru nimamo. Postava in uprava sta nam nasprotna. V tej državi imamo samo bremena, preganjajo in zapirajo nas. Od te države ne pričakujemo ničesar več; naše upanje je bodoča velika vojna, v kateri se morajo Madjari pomoriti.« Tako mislijo zatirani narodi. To so posledice dualizma v narodnostnem oziru.

Zlasti dve okolnosti sta uzrok nasprotovanju Jugoslovanov trozvezi. Prvič, da pokvarja dualizem junake iz leta 1848., Hrvate, in da je zapreka, da se ne združita z nami Bosna in Hercegovina. Svoj čas se je Hrvatom ponudil »bel list«, zdaj pa je na njem zapisano madjarski guverner na Reki, Hedervary vse pokvari in 42 državnozborskih mamelukov (odpadnikov) v Budimpešti. Nastalo bi veliko jugoslovansko upravno ozemlje, mogočna obramba cesarske hiše in cesarstva. Oglejte si samo krasne bosanske vojake, stoječe v dvorcu na straži: vsak general in vsak častnik jih je vesel.

Zastopniki dualizma in njih prijatelji so na berlinskem kongresu preprečili to združitev ter jo premenili v jako nevarno zasedanje, vsled katerega je nastalo to čudno razmerje, da je avstrijsko-ogerski vladar nekak namestnik sultanov. Avstrija je šla v Bosno s povsem določenim namenom, šla je, da, kakor se je priznalo, stare glavo slovanski kači. In res, odkar je Bosno zapustil izm. Filipović, pravi pridobitelj te dežele — madjarski Szapary je bil samo tepen — postaja Slovonom sovražna politika na Balkanu vedno očitnejša. Posledica tega je, da smo tam izgubili vse prijateljstvo. Kar se je v zadnjih letih z naše strani storilo in grešilo v Belgradu in v Sofiji, to obžaluje, obsoja in zaničuje vsak Jugoslovan.

Gospoda môja! V narodnogospodarskem oziru se ne dá tajiti, da gineva liberalizem v celi Evropi. Njega gesla ne vlečejo več, v prazne besede se nihče več ne vjame, njega gospodarski nauki se priznavajo in pobi-jajo kot ljudstvu sovražne zmote. Mogočen protikapita-lističen tok rase čedalje bolj in njemu stojijo na čelu sam papež Leo XIII., s svojo encikliko o delavcih iz l. 1891. Nobena stvar ni ljudij o škodljivosti liberalizma bolj prepričala, kakor velike bolesi, katere je človeštvu povzročilo samovoljno gospodarstvo modernega liberalnega kapitalizma. Liberalizem je postal veroizpovedanje za bogataše in njega najvnetejši služabniki in najzagri-zenejši propovedniki so židje, ki so se izneverili naukom svojih prerokov. Če so drugi narodi za pridobivanje denarja manj zavzeti, imajo židje za to neki nagon, kakor je rekel sloveči politični pisatelj Goltz. Ni ga bilo naroda, ki bi bil tako divje obožaval zlato tele. Zgodo-vina je bila prerokinja. Obžalovati je, da je prav naša država najnovejši kraj, kjer se časti zlato tele.

(Dalje prih.)

Cerkvene zadeve.

Nova sv. maša na Ptujski gori.

»To je dan, ki ga je naredil Gospod, radujmo in veselimo se v njem!« Te besede so nam silile v spomin, ko je dne 4. avgusta stopil v naši proslavljeni romarski cerkvi č. g. Janez Kozoderc pred oltar Gospodov, da Mu daruje prvo daritev kot začetek težkega delovanja v vinogradu Njegovem.

Nešteta množica vernega slovenskega ljudstva je pri cerkvi pričakovala č. g. novomašnika. Ob 10¹/₄ uri se je začela sv. daritev z veličastnim spevom: »Veni sancte Spiritus — Pridi sv. Duh!« Po evangeliju pa stopijo na prižnico prečastiti gospod kanonik in profesor dr. Mlakar. V jedrnati, globokoumni in s čutečim srcem govorjeni pridigi pokažejo katoliškega duhovnika častitljivost, ker je vodnik, zdravnik in učenik ljudstva. Ker je pa stan katoliškega duhovnika tako težek, mora biti ta delaven, učen in pred vsem pobožen. In tak je in bode tudi č. g. novomašnik. Po pridigi, ki je globoko ganila in pretresla vse navzoče, nadaljevalo se je sv. opravilo.

Zvečer so pri slavnosti na novomašnikovem domu napili prečastiti g. slavnostni govornik sv. Očetu, mil. knezoškofu in presvetlemu cesarju. Napitnica slavnostnemu govorniku, preč. g. dru. Mlakarju, je bila sprejeta z občo in burno oduševljenostjo.

V ponedeljek je povzročil posebno navdušenje prihod ljubljene in med slovenskim narodom vrlo zna-nega domačega župnika, č. g. Jož. Sattlerja.

Č. g. novomašniku pa želimo, da bi stopal z božjo pomočjo po novi poti krepko in da bi deloval mnogo in mnogo let čil in zdrav v vinogradu Gospodovem v zveličanje duš in v prid slovenskemu ljudstvu. V to pomoz Bog!

VI. letno poročilo „Cerkvene družbe v Vitanju“ za leto 1894.

Namen družbe je, zbirati denarje, da se more ob svojem času dostojno popraviti župna cerkev sv. Petra in Pavla v Vitanju. Družbino premoženje je znašalo vsled računa za l. 1893. v gotovini 2090 gld. 56 kr., na zemljišču vloga 48 katastr. občina Brezen vknjiženi znesek 100 gld. Skupaj 2190 gld. 56 kr. Doneski leta 1894. (Sklep računa dne 31. maja 1895.) 507 gld. 18¹/₂ kr. Stroški za letni račun 1893 itd. itd. 25 gld. 99 kr. Dohodki l.

1894. torej 481 gld. 19¹/₂ kr. Obresti od naloženega denarja do 31. decembra 1894 l. 102 gld. 73 kr. Skupni znesek 2774 gld. 48¹/₂ kr. Od tega zneska je naloženo v posojilnici v Vitanju hran. knj. št. 1. 2674 gld., vknjiženo 100 gld., v blagajnici 48¹/₂ kr.

Leta 1894. smo prejeli od neimenovane dobrotnice 100 gld. Pokojni Vincenc Petre, posestnik v Skomru, žup-nija vitanjska, je pred svojo smrtjo († 16. aprila 1895) izročil družbi 80 gld. Ta blagi mož je bil ves čas, odkar se je ustanovila „Cerkvena družba“, njen zvesti ud, zaupni mož in zadnja leta odbornik. Zavoljo svojih vrlih last-nostij ostane vsem, ki so ga poznali, v najboljšem spominu. V Vojniku so umrli 27. septembra 1894 č. gosp. Blaž Rotnik, župnik v pokoju. Iz njihove zapuščine smo prejeli po vč. g. Jerneju Voh, nadžupniku v Konjicah, 20 gld. in dne 28. majnika 1894 je umrla v Celju blaga gospa Terezija Herič. Bila je ud naše cerkvene družbe od njene ustanovitve ter v ta namen darovala vsako leto po 5 gld. Bog povrni blagim dobrotnikom! — Za žive ude in dobrotnike se je opravila sv. maša vsled društvenih pravil dne 15. novembra 1894, za pokojne ude in dobrotnike pa dne 15. februarja 1895.

Gospodarske stvari.

Vzreja telet.

Kaj je bolj pametno, bolj uspešno pri vzreji telet, če jih krava sama doji ali če se jim daje mleko iz kake posode? Na to vprašanje se ne dá kar tako v obče odgovoriti, češ, to je zdravo, ono ne. Ravnati se mora pri tem po bližnjih okolščinah, po namenu, katerega ima gospodar s teletom, po naravi kravini itd.

Kar se zdravja tiče, mora se na prvi hip pritr-diti, da je neposredno dojenje za mladiča dosti zdra-vejše, kakor napajanje. Kajti tele dobiva na ta način svojo hrano vedno jednako gorko, jednake kakovosti in v jednaki meri. Gledé kakovosti se mleko sicer s ča-som nekoliko spreminja, ali te spremembe so tako ma-lenkostne, da jih tele še ne čuti ne.

Pa gospodinja se bo oglasila ter ugovarjala, češ, mleka gre s tem preveč, tele mi ga nič ne pusti. Tudi to je res. Prihiani se mleka več, če se tele napaja, ker ne spi je vsega, kar ga vsaj nekoliko dobra krava enkrat ima.

Ako pa tele samo kravo molze, ostane gotovo ne-kaj mleka v vimenu, kar pa za nadaljno pritekanje in nastajanje mleka nikakor ugodno ni — krava ima dan na dan manj mleka.

Nekateri pa svetujejo srednjo pot. Tele naj se na-pije kravjega mleka, kolikor se mu ljubi, a ostalo mleko naj se pomolze. Temu nasproti pokaže se nova nezgoda.

Krava mleka še dati noče, namreč tistega, kar ga preostane. Na drugi strani je tudi tele na škodi, kajti najmastnejše mleko priteče navadno nazadnje in tako pije tele pri dojenju najslabše mleko. A zvite glave so stvar še drugači obrnile. Krava se nekoliko pomolze in teletu se primerno dosti mleka pusti. Prašam pa modro gospodinjjo, kako hoče ona zvedeti, koliko mleka še ostane v vimenu, koliko mleka potrebuje tele?

No, če se že ta ali ona navada vpelje, enkrat začne, mora tudi obveljati, ne sme se danes tako, jutri narobe ravnati. To bi iz raznih razlogov teletu pri raz-vijanju škodovalo. Že n. pr. zavoljo tega, kar se je prej omenilo o kakovosti mleka, ki najprvo in onega, ki nazadnje priteče, povzročila bi se pri dojenju kaka bolezen. In česa je treba tele v prvih tednih bolj varo-

vati kakor boleznij, ker je skoraj vsaka za nežno življenje nevarna?

Pri napajanju iz posode tudi to ni brez pomena, da tele slehern dan isto mero mleka dobi. S tem se pomore, da se razvijanje enakomerno in uspešno vrši. Nekaterih vrst teleta, posebno ona, ki so za mesarja določena, se skoraj morajo na ta način preživiti, ker jim ne zadostuje mleko jedne krave, temveč se jim ga več prilivati mora. Še druga dobrotu se ponuja pri tem načinu dojenja. Teleta, ki so navajena mleko dobivati iz posode, se lažje odstavi. Sicer pa zahteva oskrbljevanje telet v drugem slučaju veliko večjo pozornost, večji trud, kakor če se samo h kravi pripuščajo. Kajti vedno se mora na to gledati, da dobijo jednako mero mleka, ki mora tudi vedno iste toplote biti, ne danes mrzlo, jutri toplo ali celo pokvarjeno, skisano! Le pri hiši, kjer je zanesljiv človek pri vzreji telet, stori gospodar pametno, če vpelje drugi način dojenja, če daje teletu mleko iz posode.

Pri kravah pa, ki so prvokrat povrgle, je treba na vsak način tele pustiti pri kravi, ker se tako poskrbi za to, da dobi krava primerno dosti mleka, kar ji za celo vrsto let prav pride.

Sejmovi. Dne 10. avgusta v Lučanah, Poličanah (za svinje), pri Sv. Lovrencu na Drav. polju, v Radgoni, Podčetrtku, Brezicah, Slov. Gradcu in Celju. Dne 12. avgusta v Vržeju, pri Sv. Lovrencu v Puščavi in pri Sv. Juriju v Slov. gor. Dne 14. avgusta na Ptujski gori in v Imenem (za svinje). Dne 16. avgusta pri Sv. Vidu nize Ptuja, v Stradnu, Sevnici, Vuzenici, Mozirju, Strassu in Lembahu.

Dopisi.

Iz Gornje Hudinje pri Celju. (Nova maša.) Celjska fara je obhajala dne 28. julija znamenit cerkveni in narodni praznik. Ta dan je namreč daroval č. g. Jožef Pikel prvo sv. mašo. Ko je napočil dan veselja, sta pokanje možnarjev in izvrstna šmarijska godba nanzanjala po vasi, da se bo tu vršila vesela, sveta slavnost. Hitro so se začeli zbirati vozovi in gostje, svati in družice. Ob 9. uri se je začela pomikati dolga vrsta vozov. Naštel sem jih 36. Celjani so kar začudeni zijali, ko smo se vozili skoz mesto proti farni cerkvi. Ta pa je bila natlačena do zadnjega kotiča. Po svetem opravi, med katerim so preč. gospod opat imeli slavnostno pridigo, zasedli smo zopet vozove ter se vrnili domov. Celjani so še vedno stali na ulicah; v cerkev pa ni bilo nobenega. Pod okrašenim kozolcem zbralo se nas je potem nad 200 oseb k obedu. Lepa godba in veselo petje, govori in deklamacije razveseljevali so nas do ranega jutra. Sedaj pa, ko nam je ostal samo še spomin na ta sveti, veseli dan, mi je dolžnost, da se v imenu g. primicijanta in njegovih starišev srčno zahvaljujem vsem, ki so pripomogli da se je ta praznik tako vedno vršil. Posebna zahvala pa gre gosp. Glinšku in njegovi družini, ki so se res požrtvovalno trudili, č. g. ceremonijerju in vsem hudinjskim dekletom in fantom, ter sploh vsem gostom, ki so poveličevali to slavnost. Bog plati!

Hudinjecan.

Iz Novega mesta. (Poziv.) P. n. gđ. učiteljicam-pevkam in gg. učiteljem pevcem in godcem! Da bo mogoče sestaviti natančno vspeled za »Besedo« o »Zavezinem« zborovanju v Novem mestu dne 4. in 5. sept. in razposlati note, opetovano najuljudneje prosimo vse one spošt. tovarišice in tovariše, ki blagohote sodelovati pri koncertu, da se oglašé vsaj do 12. avgusta pri pod-

pisane:n odboru v Žužemberku. Vspored bode prilično obsezal moške in mešane zборе, deklamacijo in če se oglasi zadostno število godcev, kako instrumentalno točko. Zato vabimo še posebej vse, ki igrajo kak instrument, k prijaznemu sodelovanju in jih prosimo, da nam v zgoraj določenem roku javijo, na kak instrument svirajo, da moremo določiti godbeno točko. Ako se ne oglasi zadostno število godcev, ta točka odpade. — Odbor novomeškega učiteljskega društva.

Od Savinje. (Cerkvena glasba.) Iz slavnostne cerkvene orgljarske šole pod vodstvom g. dr. Haberl-a v Reznu na Bavarskem se je vrnil konec julija zopet v svojo domovino slovenski rojak g. K. Bervar, ki je prejel po dokončanih študijah izvrstno spričevalo. Zato je razumljivo, da je tudi Slovenec nadarjen, bodisi za cerkveno ali posvetno glasbo. Naj bi se tukaj imenovanemu glasbarju kmalo posrečilo nastopiti primernejše mesto, kjer bi imel priliko gojiti muziko starih klasikov, posebno gregorjanski koral, v katerem je imenovani gotovo dobro izurjen.

Iz Doliča. (Huda luknja.) Da se je v bližnji Hudi luknji obdelala in okrasila prezanimiva votlina, je že Slovincem precej znano, saj jo iz raznih krajev mnogobrojno obiskujejo. Tako je bilo tudi v nedeljo, dne 21. julija, ko je došlo blizu tisoč obiskovalcev. Ker je res romantična soteska, po kateri se ravnokar namerava železnica iz Velenja na Dravograd graditi, bode naša »Nadv. Ivanova votlina« bržčas prvi kinč slovenske Štajarske. Letošnja druga mična veselica bode v nedeljo, dne 11., tretja pa dne 25. avgusta. Prihodnje hočejo počastiti vrli Šoštanjci z vozovi v podobni vlaku; spremila bode jih godba in blagi tamburaši iz Št. Pavla v Savinjski dolini. Za tretjo in poslednjo letošnjo veselico namerava se pa tudi slovesni prihod z godbo iz Slov. Gradca in pa tamburaši iz Vojnika. Pa tudi gostov z drugih strani pričakujemo; kajti dobro nam bodo došli. Že zdaj je mnogo znotranjih prostorov, delalo pa se bode še naprej, kjer je najlepših kapnikov pričakovati. Kadar pa bode todi železnica šla in se otvorila dobra gostilnica ter električna razsvetljava, potem se sme lahko ta votlina druga Postojnska jama imenovati. Bog daj!

Iz Šarja pri Ljutomeru. (Gospodarstvo v trgu.) Ne smete si misliti, da so naše Šarje Bog ve kako mestece ali kaka lepa vas, ne, temveč tukaj so naši travniki, kjer se zdaj zbiramo in koševamo naš šar. Sicer bi imeli mi tukaj najlepše senožete, če bi hoteli očetje ljutomerske občine skrbeti za to; ali tej občini je seveda to-le deveta briga; skrbi raji za svojo nemško šolo, katero ravno dokončujejo in okrašajo z napisom »Deutsche Volksschule«. To vam je nemška šola, ki nima med svojimi 60 otroki niti pet nemških. Še g. okrajni šolski nadzornik jih pri inšpekciji ni več našel nego 35, ali ne morebiti nemških, temveč takšnih, ki na pol razumejo svojega učitelja Dernjač-a — piše se seveda Dernjatsch —, ker se je rodil daleč tam na Pruskem, v Gornji Polskavi! Ta gospod pa vam zna deco vzgajati! Kadar se mu ne poljubi ali recimo, kadar ni pri dobri volji, opusti kar meni, tebi nič z otroki vred šolsko mašo — morebiti pa mu je sedaj prevročé. Na ta način vzgaja se mladina za vero! V šoli vam je pedagog, da ga ni najti enacega. Pogovarja se samo z onimi učenci, ki ga na pol razumejo; ostali pa počenjajo, kar hočejo in ni se čuditi, če se med podukom ta ali oni zakadi temu ali onemu v lasé. Neki sosed mi je pravil pri košnji, kako lepo da znajo ti učenci »küßjant« in »Gelobt sei Jesus Christus« pozdravljati. Slovenski jim je seveda ta »slavni« učitelj prepovedal. — Kakoršna šola, takšni njeni očetje. In to je res! Oče Mavrič, tenak in dolg možiček, bode baje dobil za-

služni križec za zasluge te šole, — ali kakšen! — kajti on je gotovo storil največ za njo, saj je bajé tudi on k temu pripomogel, da je sprejel dr. Rossitsch načelníštvo nemškega kraj. šol. sveta. Ti očetje vporabili so že ves denar za novo šol. poslopje. Čeravno jim je nemški šulverein v zvezi s štajarsko in ljutomersko hranilnico denarja kar nasipal, vendar je že oče Rossitsch porabil vse in še zraven par svojih petdesetakov, po katerih si zdaj naj prste liže; in ker je sprevidel, da tako ne gre dalje, vrgel jim je vse akte v občinski pisarni v lice ter izstopil iz kraj. šol. sveta in odložil načelníštvo. In zdaj je ta nemška šola že štiri tedne brez načelnika. V krajni šolski svet dobili pa so seveda izvrstnega naslednika Hönigmana, kajti ta ima gotovo v svojej prodajalnici dovolj predalov za shranjenje šulvereinskih grošev. Tako skrbé tedaj naši očetje za to šolo, za to pa ne skrbé, da bi nam Ščavnica ne delala toliko škode na naših travnikih v Šarjéh, kjer nam je letos že trikrat vse poplavila in zblatila. Oh! občina Ljutomer, v lepih rokah si!

Iz Slov. goric. (Napis.) Nedavno smo poročali, kako »künšten« je »feldwebl« in kako je proslavil občino Spodnji Gasteraj z ono lepo občinsko tablo, pri kateri, kakor slišimo, stari predstojnik ni nič zakrivil, ker tajnik pač ima v občini nekako — pravico. Pa potolaži se »feldwebl«, akoravno si enkrat mahal v Maribor k uredniku »Slov. Gospodarja«, kjer si slabo — skupil! Ne bo potreba tebi one table popravljati na željo »Slov. Gospodarja«, nego je že okusno popravil novi predstojnik, g. Dom. Koser, s katerim činom je pokazal dobro voljo do slovenske stvari. Napis je najpoprej slovenski, potem še le nemški. Zatorej pohvalno omenjamo čilega g. Koserja in ga prosimo, da hrabro nadaljuje pričeto delo v korist milega nam naroda slovenskega!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. K Nj. Veličanstvu svetlemu cesarju in cesarici sta v Isl došla rumunski kralj in kraljica. Pri nemškem kanclarju, knezu Hohenlohe, pa je v nedeljo bil naš minister vnanjih zadev, grof Goluchovski. Visoki gospódi gotovo delata skrbi Bolgarija in Macedonija. — Vedno še se ne vé, kdaj da bodo občinske volitve na Dunaju. Nemški nacijonalci se jih ne bodo udeležili po nasvetu Schönererja, Čehi bodo imeli lastne kandidate, tudi obrtniki hočejo imeti svoje. Na tak način bodo spet dobili večino židovski liberalci.

Češko. Okrožno sodišče v Trutnovi se bržčas v kratkem osnuje. Tamošnji mestni zastop je že vladi zastonj podelil prostor za to sodišče. — Čehi namerava ustanoviti veliko gospodarsko društvo za Češko, Moravsko in Šlezijško.

Štajarsko. V nedeljo je v Aflencu poročal nemško-nacijonalci poslanec Posch svojim volilcem. Ti so mu izrekli zaupanje, zlasti zato, ker je glasoval zoper celjsko gimnazijo. Ali je to taka zasluga? — Te dni so v Gradcu imeli nemški biciklisti ali kolesarji shod. Prišli so tudi oni iz »rajha«!

Koroško. Šestdesetletnico mašništva obhajajo letos naudušeni rodoljub gosp. Lovro Serajnik, prošt v Tinjah. — V soboto in v nedeljo so Nemci v Celovcu z mnogim hrupom slavili petdesetletnico skladatelja Tom. Košata, rodom Slovenca iz Vetrinja ob Celovcu. Košat pa se dela velikega Nemca, zato je prišlo tudi nekaj pevcev iz »rajha« na to slavnost.

Kranjsko. V nedeljo so na shodu v Idriji vsi trije govorniki narodne stranke udrihali po kaplanih. Žalostno! — Država je letos darovala kranjski kmetijski družbi 5050 gl. — Razstava notranjskih kmetijskih podružnic v Dolenjem Logatcu bode meseca septembra in obeta biti zelo obširna.

Hrvaško. Sabor se snide letos koncem oktobra, da bodo hitro dognali deželni proračun in potem se bavili z novim kazenskim zakonikom. — Mestni zastop zagrebški je navdušeno dovolil neomejen kredit za prirejanje slavnostij ob cesarjevem prihodu sredi meseca oktobra.

Ogersko. Shod ogerskih škofov bode v drugi polovici meseca avgusta v Budapešti. Navzoči bodo vsi ogerski škofje. — Z vodstvom civilnih matičnih knjig ima vlada dovolj smole. 300 tisoč gl. za to ne bodo zadosti, ampak trebalo bode milijonov, ker v mnogih krajih ni dobiti oseb, ki bi hotele ali mogle spisovati krstne, poročne in mrtvaške knjige. Vlada bode pa te stroške gotovo zvrnila na občine.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče bodo v kratkem poslali v Mehiko posebnega poslanca, ker hočejo skleniti prijateljsko zvezo z ondoto vlado. Kar je nehalo mehikansko cesarstvo, niso papež ondi imeli svojega poslanika.

Italijansko. Dne 20. septembra bode narodni praznik; kajti istega dne bode 25 let, kar so Pijemontezi vzeli papežu Rim. Posebnih slavnostij pa tistokrat ne bode, ker slavnostnemu odboru manjka denarja. In baš zaradi tega je oni dan odložil predsedstvo slavnostnega odbora Menotti Garibaldi,

Belgijsko. Dasi so liberalci in socijalisti z vso silo hoteli preprečiti novo šolsko postavo, vendar je le-ta bila v soboto v zbornici vsprejeta z večino 19 glasov. — Rudniška družba v Aniche je v nedeljo praznovala 50letnico inženirja Vuillemina. Ko je ta izstopil iz cerkve, ustrelili neki anarhist petkrat nanj in ga rani. Anarhist je imel še jedno bombo, ki se mu pa je v rokah razpočila in ga raztrgala.

Nemško. Občni katoliški shod se vrši letos v Monakovem od dne 25. do 29. avgusta. — Kakor na Dunaju, istotako se tudi v Berlinu pripravljajo na občinske volitve. Antisemitje (nasprotniki židov) bodo letos imeli lastne kandidate.

Bolgarsko. Čeprav je knez Ferdinand dobil iz Bolgarskega na Češko 500 pisem, v katerih se mu grozi s smrtjo, vendar dojde domov dne 10. ali 12. avgusta, da otvori sobranje. — Metropolit Klement se je z deputacijo vrnil v Sredec. Odgovarjaje na pozdrave je samo omenjal, da je deputacija položila venec na grob carja Aleksandra III., in da je carja Nikolaja veselilo, da se bolgarski narod ni odtujil Rusiji.

Turško. Angleška vlada boja zahteva od turške v Carigradu, naj se oprostijo oni armenski jetniki, ki so sicer krivi kacega političnega prestopka, vendar pa niso bili po sodnijskem redu obsojeni. Tudi zahteva, naj se za Armenijo imenuje evropski podkralj, ki bo v snltanovem imenu oskrboval krščanske pokrajine. Ta podkralj naj bi bil odgovoren edino le evropskim državam.

Azija. Vsled pomanjkanja kruha je ono soboto v Tabrisu v Perziji nastal punt. Prišlo je do boja z vojaki, in je bilo 20 ustašev ubitih, mnogo pa ranjenih. Ustaši so zahtevali, naj odstopi prestolonaslednik, ki je ondi guverner ali kraljev namestnik. Ker se pa njih prošnji ni ugodilo, nastali so zopet krvavi nemiri. — V Kučengu na Kitajskem so začeli kristjane krvavo preganjati. Mnogo so jih že pomorili.

Za poduk in kratek čas.

Antonu Krempeljnu v spomin.

Narod, ki svojih slavnih mož ne časti, jih vreden ni. Med Muro in Dravo po Slovenskih goricah pa med drugimi slavnimi možmi že dolgo slovi pokojni malonedeljski župnik Anton Krempelj, ki je v svojem času kot izvrsten slovenski pridigar in zgodovinar neumorno deloval za čast božjo in za srečo slovenskega naroda. Zato so mu hoteli slovenski rodoljubi že pred tridesetimi leti lep spomenik postaviti na grob. Obhajala se je takrat velika slovesnost Krempeljnu na čast, da bi ljudstvo se za to misel spodbudilo, in naročil se je bil lep spomenik, predstavljajoč varhinjo zgodovine, ali neugodne razmere so vse zaprečile; celo v ta namen nabrani denar se je zapravil. Majhen križ sicer kinči grob pokojnega Krempeljna, a za njegove zasluge dostojen spomenik mu je narod še vedno dolžen.

Da se tega dolga rešimo, združili so se letos nekateri ljutomerski in malonedeljski rodoljubi, ter so oskrbeli s prostovoljnimi darovi drugih rodoljubov primeren spomenik, katerega je naredil ljubljanski kamnosek Toman, ter bodo ga te dni pri Mali Nedelji zraven cerkve postavili in prih. nedeljo, dne 11. avgusta, slovesno odkrili.

Pokojni gospod Anton Krempelj se je narodil leta 1790. v Črešnjevcih pri Radgoni. Šolal se je pri Sv. Petru, potem v Mariboru in Gracju, kjer je bil leta 1815. v duhovnika posvečen. Krempelj ni le časa svojih študij, ampak ves čas svojega življenja dobro porabil; kajti kar se je bil kot dijak naučil, to je pozneje kot duhovnik ljudstvo učil v pridigah in knjigah. Čeravno še se takrat v šolah niso slovenščine učili, in je bilo silno težavno slovenske knjige pisati, so se vendar Krempelj poleg drugih naukov marljivo za-se slovenskega jezika učili in potem kot kaplan in župnik pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah in pri Mali Nedelji slovenske knjige pisali za svoje ljudstvo. Spisali in izdali so: »Življenje svetnikov«, potem »Kratke predge za vse nedelje in svetke« in mnogo zgodovinskih sestavkov v nemškem in slovenskem jeziku. Zadnja in najlepša Krempeljnova knjiga pa so: »Dogodivšine štajarske zemlje« z lepimi podobami in pesmicami. Ta knjiga je izšla po njihovi smrti. Umrla pa so leta 1844. pri Mali Nedelji.

Da je malonedeljska okolica v narodnem oziru tako probujena in nje prebivalci skoraj najbolj omikani v tistem okraju, to je tudi najbolj zasluga Krempeljnova. Zato je res le naša dolžnost, če tako zaslužnega moža po vrednosti častimo in mu dostojen spomenik postavimo.

Pismo iz Brazilije.

Preljubi moji botri in mati!

Želim vam popisati, kako se mi je na potovanju godilo. Šli smo na vlak v Vuhredu ob 7. zjutraj. Ob 5. uri zvečer smo se pripeljali v laški Videm, kjer nas je že čakal agent in nas peljal na stanovanje. Res so nam tam postregli in nam dali lepe postelje in tudi hrano, pa vse za naš denar, vse smo morali drago plačati — zastonj ni bilo nič. V Vidmu smo čakali dva dni. Drugi dan zvečer smo se odpeljali z vlakom in smo se vozili celo noč. Potem pa nismo mogli dalje, ker je bil tako debel sneg, da je vlak obtičal. Bili smo prisiljeni 24 ur čakati, da je bila železna cesta zopet prosta. Dragi prijatelji, jaz vam nisem v stanu popisati, koliko sva midva prestala. Denarja nisva imela in otroci so nama od gladu umirali. Huda se je nama godila.

Na Genovo smo se zvečer pripeljali in tam je

bilo zopet treba en dan čakati. Potem smo šli na ladjo. Sedaj pa vam, dragi moji, popišem kako se nama je na ladji godilo. Tam smo se začeli tiste dobre hrane vaditi, od katere nam agenti pišejo, kako dobra da je. Zjutraj je četrta litra črne kave, opoldne je bila fižola in pa kak »štokfiš« in z večer zopet tako. Kar smo dobili, so skoraj otročiči pojedli, jaz pa sem moral biti lačen. Dragi prijatelji, jaz vam nisem v stanu popisati, kako hudo se nama je na morju godilo. Potovanje na morju je žalostno. Proti kraju so nama začeli otroci bolehati, ker ni bilo ne konca ne kraja. Hčerka je bila 4 dni v bolnišnici in jaz pa pri njej, ter sem tako oslabel, da sem komaj še malo hodil. Vozili smo se 31 dnij. Ko je že ladja h kraju šla, je bil fant že tako slab, da je bil še komaj malo živ.

Izstopili smo v Santosu, kjer sem fanta spravil v bolnišnico; tamkaj pa je v enem tednu umrl. Potem sva bila v Santosu 14 dnij. Naši tovariši so vsi poprej odšli. Potem sva šla v Sant Paolo, kjer sva našla stare znance. Tam sva ostala 14 dnij. Od Sant Paola sva se peljala 10 ur po železnici na fasendo, kateri se pravi: Santa Maria. Od tam smo šli na Oliveiras, ker na Santa Maria je bilo za nič. Dva človeka, eden je iz Maribora, eden pa je Falskega kovača sin, z imenom Andrej Klebič, ta dva sta znala slovenski govoriti. Tukaj imam trideset gl. na mesec, pa moram delati vsak dan in delati moram na smrt. Če ravno tako delamo, da vse teče z nas in da smo vsi gnili, pa še zmiraj nas priganjajo, le bolj, le bolj; nikoli ne moremo zadosti hitro delati.

Preljubi prijatelji in mati! Jaz popisati ne morem, kako se tukaj godi. Ne moremo iti v cerkev, ker je daleč od nas. Tudi ne moremo sprejeti svetih zakramentov. Pišem vam tudi, da tukaj ni zdrav kraj, ker je vsak bolj bolen, kakor pa zdrav. Preljubi prijatelji, ne hodite sem, ker imate doma lepo Brazilijo! Ne poslušajte drugih lažljivih pisem, ki pridejo tje k vam! Veliko imam vam še pisati, kje je eden in kje drugi prijatelj, pa ne morem. Tisto vam pišem, da Kop Jožef je v Sant-Paoli ostal in žena je v službi.

O ti ljuba štajarska dežela, kako si ti vesela, mi smo pa tukaj v Braziliji močno žalostni! Preljuba mati moja, pišete nama, ali ste še zdravi in kako se vam še godi in kje ste sedaj na stanovanju. Gotovo ste težko od naji pisma pričakovali, pa nisva mogla poprej pisati, ker denarja nisva imela. Rada bi vam kak goldinar poslala; če nama Bog zdravje dá in če bo mogoče, v jesen. Veliko vam imam še pisati, pa od žalosti se začnem jokati, ker zmislím na ljubi domači kraj. Da bi Bog dal, da bi prišli še enkrat na Štajarsko nazaj!

Oliveiras, dne 13. maja 1895.

N. N., doma iz Ribnice.

Smešnica. A.: »Ti, povej mi, kako se rabi Zacherlinov prašek zoper bolhe?« — B.: »Ako bolho vloviš, deni jo med kolena, šegetaj jo, in ko se začne smešjati, daj ji praška; kihnila bo in preminola!«

Razne stvari.

(Milostljivi knezoškof) so se dne 1. avgusta vrnili z birmovanja iz završke dekanije v Maribor. Kakor slišimo, so tudi v Halozah povsod z dostojnim veseljem vsprejeli milostnega nadpastirja ter pokazali neomahljivo udanost.

(»Katoliško tiskovno društvo v Mariboru«) bode imelo dne 19. avgusta 1895 XIV. občni zbor. Ker bode društveni odbor na dnevni red imeno-

vanega občnega zbora postavil posvetovanje o premembni društvenih pravil, zato vpošlje vsem društvenikom in še nekaterim gospodom spremenjena društvena pravila, katera bode v posvetovanje predložil. Predlogi, kateri se mislijo staviti na občnem zboru, naj se 8 dni poprej odboru prijavijo. V Mariboru, dne 22. julija 1895.

Odbor.

(Prevzvišenemu škofu Strossmayerju), ki bivajo sedaj na Slatini, se je dne 1. avgusta poklonila slovenska deputacija pod vodstvom g. Iv. Hribarja.

(Odlikovanje.) Velč. g. zlatomašnik Florijan Kleine, dosluženi profesor, bivši župnik bizeljski ter krški duhovni svetovalec, so dne 1. avg. postali lavantinski duhovni svetovalec.

(Volitev.) V Kapeli pri Radgoni je izvoljen županom g. Janez Rantaša, svetovalcema pa g. Franc Lenartič in g. Jožef Svetonja. Vsi vrli Slovenci.

(Vabilo na ljudsko veselico), ki se priredi dne 18. avgusta pri Sv. Tomažu nad Veliko Nedeljo. Na vzporedu je slavnostni govor, igra, petje in tamburanje. Veselica se začne ob 4. uri popoldne na Skrlčevem vrtu.

Odbor.

(Št. Pavelsko bralno društvo) v Savinjski dolini priredi dne 11. avgusta v gostilnici gosp. Zanierja v Dolenji vasi veselico s petjem in tamburanjem. Začetek točno ob 5. uri popoldne. Veselica ima namen, opomoči slabemu gmotnemu stanu društva, zaradi česar pričakujemo obilne udeležbe, da rešimo komaj uspelo narodno stvar občne zaspasnosti. Posebna vabila se ne bodo pošiljala.

Odbor.

(Vabilo) na II. redni občni zbor »Delavskega bralnega in pevskega društva v Mariboru«, ki bode dne 11. t. m., to je prihodnjo nedeljo ob 7. uri zvečer v spodnjih prostorih hotela »Nadvojvoda Ivan«. Gostje dobro došli!

Odbor.

(O novi celjski gimnaziji.) Pred tednom se je mudil v Celju namestnijski svetovalec pl. Taubenberg, da je poiskal prostor za I. razred slov.-nemške gimnazije, ki se otvori to jesen dne 15. septembra.

(Slov. katol. delavsko društvo v Žalcu) priredi dne 18. avgusta pri g. J. Hausenbichlerju v Žalcu veliko veselico s petjem, deklamacijami, gledališko igro in tamburanjem vojniških tamburašev. Začetek ob 7. uri zvečer.

(Celjsko nemštvo) je v grozni nevarnosti vsled dovoljene slov.-nemške gimnazije. Zato hočejo Celjani postaviti »Nemški dom« in pa »Nemški dijaški dom«. Za denar beračijo pri vseh avstrijskih Nemcih, pa tudi v »rajhu«. S pruskimi markami torej hočejo potujčevati slovenske dijake v »Nemškem dijaškem domu«!

(Toča.) Preteklo nedeljo ob 8. uri dopoldne je med hudo nevihto močno oklestila toča Pekerske gorice pri Lembahu. Vzela je polovico branja.

(Utonila) je dne 1. avg. Josipina Jurik, pisateljica, pri kopanju v Dravi nad Lembahom. Njeno truplo so bojda oni dan našli pri Središču.

(Največ židov) med vsemi državami je v našem cesarstvu. Od 1000 prebivalcev je namreč 48 židov. Židje pa imajo denar. Zato se nikakor ne bode kmalu konca židovskemu liberalizmu.

(Višjesodnim svetovalcem v Gradcu) je imenovan g. dr. Karol Scherübel, ki besede ne zna slovenski. In vendar bi trebal pri graškem višjem sodišču še štirih poročevalcev, ki znajo slovenski!

(Veliki koncert) slovenskega pevskega društva je v nedeljo na Ptuju vsem udeležencem jako dopadel. Pelo se je izvrstno, pesem »Pod prozorom« se je morala ponavljati. Namesto prve pesmi: »Vojaci na potu« je 12 ljubljanskih »Slavcev« krasno zapelo L. Hudovernikovo »Naša zvezda« in pesem: »Hajd' na boj!« Tudi ptujška

mestna godba je prav dobro svirala. Škoda, da je bilo tako malo kmečkega ljudstva. Po koncertu je bila prav prijetna prosta zabava v Narodnem domu. Slava odboru, g. pevovodji Stegnarju, ter vsem pevkam in pevcem!

(Umrl) je dne 2. avgusta g. Jakob Otorepec, poslovodja tiskarne sv. Cirila v Mariboru, v 62. letu svoje dobe. Naj v miru počiva!

(Na narodopisno razstavo v Prago) pojde dne 1. septembra iz Ljubljane poseben vlak, ki bode vsprejemal udeležence na vseh postajah od Ljubljane do Spielfelda. Prijave za udeležbo sprejemajo že sedaj gg. Ivan Hribar, dr. Dan. Majaron in Ant. Trstenjak v Ljubljani.

(Imenovanje.) Distriktnim zdravnikom v Rajhenburgu je imenovan bivši sekundarij v deželni bolnišnici v Ljubljani g. dr. Anton Schwab.

(Velikanski polom.) V Genovi na Italijanskem je napravila krivo banka »Fratelli Bingen«. Razne nelaške banke imajo nad 10 milijonov škode, laške banke in zasebniki pa izgubijo več kakor 20 milijonov.

(Nagla smrt.) Na Slatini je oni dan prišel v gostilnico g. Leitnerja neki nadporočnik k obedu. Ko vstopi v sobo, že se zgrudi na tla in obleži mrtev.

(Volkovi po leti) so redka prikazen v obliži človeških bivališč. V občini Dragostan v temeškem komitatu se klati cela tolpa volkov, ki so naredili že veliko škodo. Napali so celo čredo ovac in raztrgali mnogo živine. Tudi na južnem Ogerskem delajo volkovi nadlego.

(Potresi v Italiji.) Dne 30. julija opoldne je bil v Florenci potres, ki so čutili tudi v okolici. Ljudstvo je bilo vznemirjeno. — V Comachio blizu Ferrare sta bila ob istem času dva sunka, ki sta vzbudila velik strah. Nekoliko dimnikov se je zrušilo.

(Čitalnica v Brežicah), ki je dobila svoje stalne prostore v hotelu Klembas, priredi dne 11. avg. v teh prostorih veliko slavnost, pri koji bodeta sodelovala slavno pevsko društvo »Merkur« iz Zagreba in vojaška godba c. in kr. pešpolka št. 101.

(Sneg začetkom avgusta.) V nekaterih krajih na Koroškem je v noči od sobote na nedeljo vse gorovje skoro do ravnine pobelil sneg.

(Angelj varuh.) Na Nizjem Avstrijskem je udarila strela v neko hišo, in sicer ravno v posteljo, kjer sta spala dva majhna otroka. Prestrašeni stariši naglo privzdignejo otroka, in kako se razveselijo, ko vidijo, da sta popolno nepoškodovana! Strela je zažgala postelj ter šla ravno med otrokoma v tla. Hiša je popolno pogorela.

(Strela ubila.) Popoldne dne 1. avgusta je pri Sv. Marjeti niže Ptuja na veliki cesti med nevihto ubila strela neko 18letno deklino. Pol ure poprej je bila le-ta pri sv. spovedi v cerkvi. Kako dobro, da jo je smrt pripravljeno našla!

(V Sevnici ob Savi) je ondetna šulvereinska šola dobila pravico javnosti. Ono nedeljo so šulvereinovci pri veliki veselici popevali hvaló onim, ki so k temu pripomogli; le na jednega so pozabili!

(Bela žena.) Umrl je dne 24. julija v Nazarju v gornji Savinjski dolini čast. o. Atanazij Krajnik v 74. letu svoje dobe. Blagi pokojnik bi prihodnje leto pel zlato sv. mašo. Svetila mu večna luč!

(Trtna uš.) To grozno škodljivko so nedavno zasledili v gorah na Kamenščaku pri Ljutomeru.

(Velika tatvina) se je zvršila dne 3. avgusta v avguštinski cerkvi v Rimu. Ko je šel namreč o. Celestin zjutraj v cerkev, je opazil, da so ukradene vse dragocenosti pri čudodelni podobi Matere Božje. Takoj na to je zaprl o. Celestin cerkvena vrata in klical na pomoč. Na njegov klic prihitelimi ljudem se je posrečilo dobiti tatu še v cerkvi.

(Prebivalstvo v Bosni.) Statistični urad deželne vlade za Bosno in Hercegovino je izdal pregled ljudskega štetja v mesecu marciju letošnjega leta. Iz tega pregleda je razvidno, da se je pomnožilo ondotno prebivalstvo od l. 1885. za 229.666 duš ali 17-16 odstotkov; Bosna in Hercegovina imata letos 1,565:357 prebivalcev.

(Slovenski in hrvatski abiturijenti) priredijo v Zagrebu od dne 10. do 13. avgusta t. l. povodom dokončanja študij na srednjih solah abiturijentsko slavnost z vzporedom: V soboto ob 1/2. uri popoldne prihod Slovencev in pozdrav na kolodvoru; ob 8. uri zvečer komers pri Schneiderju. V nedeljo ob 11. uri poje zbor slovenskih abiturijentov slovesno sveto mašo v cerkvi sv. Katarine; ob 1/2.3. popoldne banket pri Schneiderju. V ponedeljek veliki koncert s plesom v vseh

prostorih »Hrvatskega doma«. V torek ob 10. uri popoldne skupščina abiturijentov; popoldne izlet.

(Priporočba.) Zavarovanja vseh vrst pri »Unio Catolica«, Gradec, Radecki-jeva cesta št. 1. Zastopniki na deželi se želijo.

Fulard-svila 60 kr.

do 3 gld. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših obrazilih in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damast itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švicco se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Loterijske številke.

Trst 3. avgusta 1895: 47, 78, 81, 84, 62
 Line » » 46, 34, 86, 83, 25

Na prodaj 2-2

je malo posestvo, katero meri pet oralov, na lepem prostoru, sadonosnik, njive, lepi gozd, hrami v dobrem stanu. Hiša je pripravljena za krmo, ali za drugi obrt, ker stoji tik okrajne ceste, blizo farne cerkve. Pogodbe so lahke. Več se zve pri gosp. F. Vezjaku, trgovskemu pomočniku v Ptujju in pri uprav. „Slov. Gosp.“

Hiša z vrtom tik ceste v Rogatcu se takoj dá v najem. Hiša je primerna za kako obrt, zlasti kramarijo ali sizarstvo. Več pove vlč. g. dekan v Rogatcu.

Na znanje!

Usojam si naznaniti, da sem odprl svojo odvetniško pisarno na Laškem (Markt Tüffer).

Dr. Josip Kolšek.

Mlin na tri tečaje, stope in žaga, vse v jako dobrem stanu, poleg malega mesta na Spodnjem Štajarskem, proda se iz proste roke za 6400 gold. — Poleg spada tudi travnik in njiva. Gotovine položiti je takoj le 2200 gld.

Natančnejša pojasnila daje upravništvo „Slov. Gospodarja“.

Mlin pri cerkvi

in blizo mesta, na veliki vodi, s štirimi tečaji in tudi za olje delati, se proda po nizki ceni. Več se izve pri upravništvu „Slov. Gosp.“

Take!

popolnoma žive, vsak dan na novo nalovljene razpošilja pod jamstvom en jerbašek s povzjetjem poštne in colne prosto

40 kom. velikane I. vrste . . . . . gld. 5-40
 60 „ velikanov . . . . . „ 4-30
 100 „ za juho . . . . . „ 3-40

B. HALLER,
 Stanislav štev. 16 v Galiciji. 8-10

Izborna postonjsko apno,

katero je prav mastno in se jako dobro narase, se prodaja prav po ceni v vsaki množini in vsakem času pri stalni apnenci

Jož. Švajger v Postojni. 15

Kneippova kava

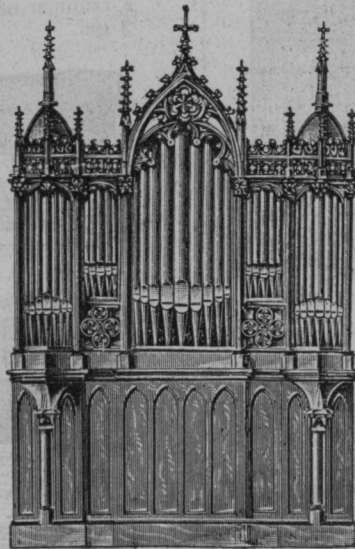
v rudečih zavitkih od bratov
 s podobo župnikovo, nadomestuje **bobovo kavo.** } **Oelz**
 v Bregenz-u.

V kraje, kjer se naši pridelki ne dobé, razpošiljamo pošne zavitke po gld. 2-10.

10-10

Jožef Brandl,

orgljarski mojster v Mariboru
 Schmiderer-jeve ulice št. 3.,

priporočuje se p. n. čast. duhovščini in spošt. cerkvenim predstojništvom za izdelovanje orgelj vsake velikosti, z vsemi v orgljarstvu iznajdenimi novostmi. Poraba sapnikov na stoške in najbolj potrjenega cevopnevmatičnega sestava (Röhrenpneumatik), ki natančno deluje, piščalke se točno glasijo ter se lahko igra.

Povravnavanje klaviatur ni potrebno, zaklopki ne obvisé, kakor se pri drugih sistemih lahko zgodi. Pri večjih orgljah so tastature registrov, kolektiv-stopalniki, ki drug drugega odprejo ter pnevmatične gumbice na lahkko cele vrste registrov od in zapró, ter olehkkočijo igranje.

Upirajoč se na mnogoletne skušnje v vsem področju orgljarstva, katere sem si pridobil v večjih izdelovalnicah na Avstrijskem in Nemškem, morem ustreči vsem zahtevam.

Poročila o novih orgljah in popravljenih so vedno pri rokah.

Vestna izpeljava, večletno jamstvo ter skromna cena se zagotovi. 5-10

Najboljše molitvenike

v slovenskem in nemškem jeziku, različno vezane, svilen papir v 80 barvah, bliščec papir eno- in dvobarven, zlat papir gladek in stiskan, cvetlični listi in drugi deli umetnih cvetlic, manchete za cvetlice in papir s čipkami priporočá na izbiro po nizki ceni 17-37

Andrej Plutzer,
 (prej Edv. Ferline)
 gosposke ulice št. 3,
 v Mariboru.

!! Novost !!

Veliko perila si prihrani, kdor kupi namizne prte in prtice za kavo iz kavčuka, ki se nahajajo v najlepših vzorcih na metre, po 100 in 145 cm široki in zmerjeni s prav lepimi obročki ter so po 80x80, 80x115, 100x100, 100x115, 115x115, 115x130, 130x130, 130x145, 145x145, 145x165, 165x165, 165x185 165x200 cm veliki.

Teh namiznih prtov in prticev za kavo ni treba prati, dovolj je, če je zbriseš z mokro brisačo. Lahko ostanejo na mizi v vrtu tudi v dežju in po noči ter se ne poškodujejo. Zato so za vsakega neogibno potrebni.

Najceneje se dobé pri

Janezu Khunt-u,

tovorniški zalogi povoščenega blaga, zastiral, tepihov, odej, plaht, zastorov, in raznega iz iz vrb spletenega pohištva

v Gradcu, gosposke ulice 29.

Vzorci in ceniki franco. 3-3

Hmeljarjem

priporočujemo svojo komisijonalno obrt pri prodaji hmelja ter zagotovimo pošteno in hitro izvršitev.

Na vsako blagovoljno prašanje odgovarjamo prav radi.

Hugo Eckert & dr.,
komisijonalna obrt za hmelj
v **Zatcu** (Saaz) na Češkem.

Proda se v Hudošah hiša št. 42, zidana in z opeko pokrita, h katerej spada velik ograd s sadnim drevjem, tri lepe njive, eden travnik, pašnik in les, skupaj meri okoli 6 oralov.

Kdor hoče kupiti, naj se oglasi pri posestniku

1-2 **Jurij Zupanič**,
posestnik v Hudošah, župnija Hajdinj.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure
čistilne mlne za žito
rezalnice za krmo
samodelujoče
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje
predmete za kleti, sesalnice za vso namene, kakor v
obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Praterstrasse Nr. 49
Bogato ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku sezonoj in
poštino prostlo.
Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.
Cene so se znova znižale! Pretpovalcem znaten popust!

Štajerska deželna zdravilnica Rogaška slatina

Južne železnice postaja: Poličane. Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Zdravitev s pitno, topliško in studeno vodo, s sirotko in z elektriko.

Prospekte razpošilja ravnateljstvo.

Slavnoznanu glavberjevosolno slatino priporočajo najimenitniši zdravniki pri bolezni prebavnih in dihalnih organov in sicer:

Tempelj-izvirek kot najboljšo svežilno pijačo,

Styria-izvirek kot dobro zdravilo.

Svežo napolnjeno slatino razpošilja

9-10

Slatinarstvo v Rogatecu-Slatini.

Pozor!

Svarilo!

Varujte se,

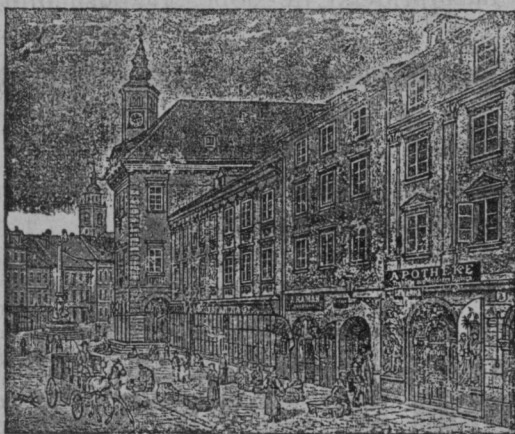
da ne bote opeharjeni pri nakupu sladne kave. Dobičkaželjni ljudje še vedno ponarejajo Kathreinerjevo kavo, zato ne jemljite drugih ko bele izvirsne zavojce z napisom

„Kathreiner“.

Kathreiner-Kneippova sladna kava je edina zdrava in okusna primes k bobovi kavi, natorni pridelek v celih zrnih; vsaka škodljiva primes je izključena.

Za vsako fvaro, za vsaki poštno-uradni okraj in za vsako okolico, kjerkoli je ljudska šola, se razumna, spoštovana in krepostna oseba kot **opravnik in posrednik** proti ozira vrednemu postranskemu zaslužku od nekoga avstrijskega finančnega zavoda prve vrste nastavlja. Ponudbe pod „III. 895“ gradec poste restante. 22-26

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni,
ako se naroča po pošti.

Ubald pl. Trnkóczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani

priporoča:

 Za trganje:

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Schutzmarke:

 Za želodec:

Marijinceljske kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tuct. 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabasanji, skazenem želodcu. — Škatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

Za prsa:

Planinski zeliščni ali prsni sirop za odraslene in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Redilna štupa za živino za notranjo potrebo pri kravah, konjih in prašičih. — Zavojček z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zavojčkov samo 2 gld.

Cvet za konje. Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanji nog, otrpnenji v boku, v križi itd., s kratka pri vnanjih boleznih in hibah. — Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., pet steklenic z rabilnim navodom vred le 4 gld.

Vsa ta naštetja in vsa druga zdravilna sredstva se dobivajo v

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo. 23-24

